

J E L E N K Ö R.

19. szám

Pest, szombat martzius 7kén

1835.

Foglalat: Magyarország (kir. leírás az országgyűlés folytatása iránt; kinevezés). Ausztria (ő fölsége kéziratai Colloredo, Metternich, Kollowrat és Hardegghz; elhunyt fölségünk erényei) Anglia (kelet ügye; parlamenti munkálatok; M. Sutton, Stanley. Abercromby speaker-választáskori beszédek váza. Anglia jelen körülményeiről elmélkedés. Franciaország (Garat és Lafitte; a' ministerium 's dohányi egyedárosság; Gazette de France 's Plougouln; Mortier lemondására meghívatik m. Soult. Spanyolország (kereskedést illető kir. rendelet). Olaszország.

MAGYARORSZÁG.

Az országosan egybegyűlt KKhoz és RRhez legujabban érkezett k.k. leírás az országgyűlés további folytatásáról:

3323

363 FERDINANDUS etc. divina favente clementia Austriae Imperator, Hungariae, Bohemiae, Galliciae et Lodomeriae etc. Rex Apostolicus, Archidux Austriae etc. Serenissime Archidux, Patru nobis charissime, Reverendissimi, Reverendi, Honorabiles, Spectabiles ac Magnifici M. item et Egregii, nec non prudentes ac circumspecti Fideles nobis dilecti! Visum est Supremo Numini Sacratissimam Suam Majestatem, Austriae Imperatorem, et Hungariae Regem Apostolicum Franciscum Primum Genitorem nostrum gloriosae reminiscitiae desideratissimum, hodierna die circa horam primam matutinam, eum eo animi nostri dolore, qui se verbis aequari non admittit, ex mortali hac, ad aeternam vitam evocare. Tristem hunc Nobisque pro ea pietate, qua Illum serum ad Coelos redire, et populis Augusto sceptro suo parentibus diutissime praesse optabamus, sane quam moestissimum eventum Dilectioni, Fidelitatibusque Vestris hisce nunciantes, eadem una in partem Nostri hujus Luctus vocamus, nulli dubitantes Dilectionem quoque et Fidelitates Vestras memoriam optimi Principis, cujus sapientia prosperitatem populorum suorum medias inter temporum procillas firmissimo robore auxit, justitia perpetuum juris uniuscujusque praesidium et tutissimum adversus quamque arbitrii licentiam clypeum semet praestitit, cujus denique virtutes omnibus venturis saeculis exemplaris instar praefulgebant, grata semper recordatione prosecuturas esse. Dum itaque a fati ejusdem Regimen et Gubernacula Regni quoque Hungariae, et Partium eidem adnexarum Nos velut immediatus Ejusdem quondam Domini et Genitoris Nostri Successor, et Haeres, vigore legum Regni signanter articuli 1-i et 2-i 1723. benignissimique Diplomatis Nostri Regii tempore solemnissimae Coronationis et Inaugurationis Nostrae elargiti, reposita in Deo fiducia auspicientes capessimus, illud ipsum, quod ab eodem immortalis memoriae Genitore Nostro Haereditate accepimus, Leges, Juraque, Privilegia, Libertates, et Immunitates fidelium perchari Regni Nostri Hungariae, et Partium eidem adnexarum Statuum et OO. juxta datas iisdem praeprovocatas Assecutorias Nostras illibate, et intemerate conservandi, prosperitatemque publicam promovendi studium tanto evidentiori testimonio comprobaturi, Comitibus haec pro Auctoritate Nostra Regia porro quoque irremisse continuanda Benigne decrevimus, ita Nobis firmissime persvasum habentes, non aliud dignius una esse testandae in Divum Patrem

Nostrum jam Beatorum sedibus receptum gratitudinis genus, quam si legum, quarum in prosperitatem publicam rogandarum oportunitatem aperuit, sapientia, per Nos, Dilectionemque, et Fidelitates Vestras, quos Ille, perinde filiorum loco habebat, piis ejus manibus parentatum fuerit. Quibus in reliquo Gratia, et Clementia Nostra Caesareo Regia benigne jugiterque propensi manemus. Datum in Imperiali urbe Nostra Vienna Austriae die 2. mensis Martii, anno Domini 1835 FERDINANDUS m. p. Comes Adamus Reviczky m. p. Georgius Bartal m. p.

Üdvezült cs. kir. fölségünk 1. Ferencz, még feb. 12kén költ legfensőbb határozata szerint, Zemplény vmegye tiszt. főjegyzőjét Szentiványi Vinczét a' magyar kir. Helytartósághoz tiszteletbeli titoknokká méltóztatott kegyesen kinevezni.

AUSZTRIA.

Dicsőült 1. Ferencz Fejedelmünk elhunyt napján martz. 2kán, apost. koronás Királyunk ő cs. Fölsége V. Ferdinand következő legfensőbb kéziratokat méltóztatott kibocsátani: 1) Colloredo hg első fő udvarmesterhez. — „Kedves Colloredo hg! Tetszett a' mindenható Istennek, ő Fölségét a' császárt és királyt, az én igen tisztelt 's mélyen szeretett atyámat, e' földi létből kiszólitani. — Ő ma éjjel három negyedkor egyre hunyt el. — Legbensőbb fájdalom érzettel a' fönséges boldogult elvesztésén, kinek bölcsesége népei boldogságát az idő vihari közepett alapítá meg, kinek igazság-szeretete minden jogra hatalmas ótalom vala, 's erős védpaizs minden önkény ellen, 's kinek erényei minden kornak példaképül szolgálhatnak, indulok magas hivatásom szerint követni a' pályát, mellyet Ő olly igen bölcsen kijelölt, 's olly állhatatosan követett vala. — Föllépek a' rám szállott trónra azon erős elhatározással: hogy Atyám érzelmeit követve, mint Ő, jámborul Istenben bizva, népeim boldogságát 's jóllétét az igazság után minden törekvésem 's fáradozásom céljává tegyem. Fölszólitom ezennel udvarom és status-kormányom minden tiszttagját, kiket egy uttal kivétel nélkül állásaik-hivatalaik-'s méltóságaikban ezennel megerősítek: hogy fáradozásimban kötelességök szerint segédekül legyenek, 's esküjökhez képest, mellynek ünnepies megújításától őket ezennel fölmentem, rendeltetésökben a'kitüzött rendet követve, lélekisméretesen 's buz-

galommal járjanak el. — Ön pedig mind azt, mi ez alkalomhoz képest tisztében áll, azonnal tenni fogja; haladéktalanul tudósítani e' kéziratom tartalmáról minden udvari főkart, udvari hivatalokat, testőrségeket, rend-kancelláriákat és udvari hatóságokat, hogy megtehesse mindenik maga körében a' mi kívántatik, vagy ajánlatban nyujtsa be, a' mi szükségesnek láttatnék; különösen az udvari kancelláriákat oda fogja Ön utasítani, hogy a' boldogult Atyámért tartandó gyásztisztelkedésről 's halottiimádságokról, valamint a' közös gyással nem egyeztethető mindenféle mulatságok megszüntetése iránt minden tartományban a' szükséges intézeteket megtegyék. Bécs martz. 2. 1835. Ferdinand s. k.“ — 2) Metternich hg házi udvari, és status-kancellárhoz. „Kedves Metternich hg! Ide csatolva közlöm Önnel kéziratom másolatját, melyet épen most a' fő udvarmesterhez intézek. — A' szerencsétlen történet által, mely mindnyájunkat gyással, Engem pedig különösen legnagyobb fájdalommal tölt el, még igen elfogódva, most e' pillanatban nem terjeszkedem többre, mint Önt, fons. Atyám, házam és a' status körül tett érdemeinek általam megisméréséről, valamint hajlandóságom 's kegyelmemről bizonyossá tennem, 's egy uttal felszólítanom szolgálatja folytatására, valamint megbiznom, hogy minden, alája rendelt tisztagnak kül- és belföldön kivétel nélkül, általam eddigi állásaikban, hivatalaik- és méltóságaikban megerősítettését jelentse oly hozzáállással, hogy bizván az ő lélekisméretjük 's hívségükben, mellyel kötelességeket a' fenálló rend szerint folyton teljesíteni fogják, letett hitük ünnepélyes megújításától őket feloldom. — Figyelmeztete megyszersmind Önt, hogy az új czimzet és czimer iránt a' teendőket megtegye vagy nekem fölterjessze, melly tekintetben az udvari kamarának, a' pénz- 's bányászat ügyében a' pénzverés változtatása iránt, és minden udvari főkarnak és hatóságnak 's még a' kit talán illetve, a' hivatali pecsétek változtatása iránt szükséges utasításokat adjon. — Bécs martz. 2kán 1835 Ferdinand s. k.“ 3) Gróf Kollowrat status- és conferentiai ministerhöz: „Kedves Kollowrat gróf! Ide mellékelve közlöm Önnel a' fő udvarmesterhez épen most intézett kéziratom mását. — Ama' szerencsétlen történet által, mely mindnyájunkat gyással, Engem pedig különösen legnagyobb keservvel borít el, még igen elfogódva, most e' pillanatban nem terjeszkedem többre, mint Önt, fölséges Atyám, házam 's a' status körül tett érdemeinek általam megisméréséről, valamint hajlandóságom 's kegyelmemről bizonyosítanom, felszólítanom egyuttal szolgálatja folytatására 's megbiznom: hogy status- és con-

ferentia-tanácsom minden tagjának viselt tisztében megerősítettését oly hozzáállással nyilatkoztassa, hogy én teljesen bizván tapasztalt hívségükben, 's nehéz hivatásombeli segéd lélekisméretes munkásságukban, a' már letett hitük ünnepies megújításától feloldom. A' status-tanács minden tagjait kivétel nélkül szinte megerősítem eddig viselt hivatalaikban, 's azon bizodalomban hogy eskütt kötelességükben ezentul is hívek és buzgók maradnak, letett hitük ünnepies megújításától azokat is fölmentem. Bécs martz. 2. 1835 Ferdinand s. k.“ — 4). Gróf Hardegg lovasság general 's udvari haditanács elnökéhez: „Kedves Hardegg gróf! A' mellékletben közlöm Önnel az első udvarmesterhez épen most intézett kéziratom mását, mellynek tartalmáról ugyanó, a' hadkormány igazgató tagjaira nézve, illető uton szinte tudósítani fogja Önt; azonban akarom egyuttal, hogy Ön az én hű hadseregemet azon nagy veszteségről, mellyet szenvedett, minden haladék nélkül értesitse. — Az egész vezértestet, valamennyiezeredest, stab- és főtiszteket, valamint az egész hadsereg legénységét utasítom főálló eskütt kötelességekre, 's reményelem hogy annak következésiben minden rendü parancsnok ezentul is folytatni fogja kötelességeit, viselendő tiszt és hivatalához képest híven teljesíteni 's a' reája bizottsegosztályokat a' katonai rendszabályok és szolgálati rend szerint kormányozni. — Hadi seregem minden időben 's alkalommal megörzé a' szoros rend és fenyíték, valamint a' rendíthetlen hívség és dicsőséges vitézség erényeit; számot is tartok rá bizton, hogy e' talajdonságokat soraiban mindenkor honosultakul találom. Bécs martz. 2. 1835 Ferdinand. s. k.“ —

Bécsből ugyan martz. 2rul az Öst. Beob. ezt írja: A' fölséges udvart 's e' főváros minden lakosát, I. Ferencz ő cs. kir. fölsége mélyen szomorító halála oly gyászba ejté, minőt csak lelkesült szeretet és hűségből származotthoz hasonlíthatni, mellyel a' dicsőült fejdelemhez minden alattvalója oly buzgón viseltetik. — Az üdvözültben népei, mellyeket ő legbensőbb és forróbb szeretettel karolt által, nem csupán példasuralkodót gyászolnak, hanem könnyezi őt minden egyes, mint egy nagy, egész statusra terjedő családnak szeretett közös atyját. Europa a' magas elhunytban egyik legpéldásb 's tiszteletré méltóbb országglóját, ki valaha trónnak dísze vala, veszté. A' boldogult császár született Florenzben febr. 12kén 1768ban, 's az örökös tartományokban országglásra jutott martz. 1sőjén 1792ben. (Az ausztriai hódolást elfogadá Bécsben april 25kén 1792ben. Ugyanez évben Budán jun. 6kán magyarok királyának, 's aug. 9kén Prágában Csehországának koronáztatott meg. Római császárrá jul. 7én (1792) választott, 's mint illyen Frankfurtban jul. 14kén koronáztatott meg.) Ausztriai császárrá nyilatkozatá magát aug. 11kén 1804ben, 's mint illyen ugyanaz évben dec. 7kén Bécsben kiáltván ki, mint-hogy az idő körülményi a' német birodalom fölszla-

sát
aug
litá
kor
gas
nen
hes
sok
lés
lato
foly
kév
rek
elő
alat
net
del
sós
sal
mar
's a
alap
ban
gon
ról,
már
irán
zon
min
senh
Eze
tozh
ban
deg
tek
elve
dith
nak
min
ház
sége
most
fölsé
Isten
den
alaps
fejd
nyát
eddig
külli
's er
szell
radh

röl:
jött
port
tetni
tól,
Nem
kény

sát következtették, a' német császári koronát letevé aug. 6ikán 1806ban. Jelenleg Isten őt ez életből kiszólitá éltének nem rég megkezdett 68ik, 's dicsőséges kormányának épen betöltött 43ik évében. Kettős magas hivatás jutott a' boldogult fejedelemnek: Ausztriát nem egyszer, a' legszorongatóbb veszélyekből 's terhes viszonyokból egészen sértetlenül kiszabadítani; és sokféle 's nehéz próba után, mellyekkel a' Gondviselés e' nagy statutestet, valamint akkor egész Európát, látogató, — a' birodalmat böles kormánya által 20 évfolytáig tartó majd szakadatlan időhuzamban, köz békével, mellynek föntartása minden időben buzgó törekvése volt, hatalomra 's jólétre vezérteni 's Europa előtt tekintetbe hozni; 's épen ezen mondott időszak alatt lön az legfényesebb szerencsésbé a' hazai történetekben. Igazgatási erényei, mellyek által a' bold. fejedelem e' dicső sikert szerzé, valának: egyenes és bensősívűség, egyesülve rendithetlen hű ragaszkodással ősei vallásához; változhatlan 's örökké egyenlőn maradt igazság-szeretés, melly által a' törvényekben 's azok föntartásában földi uralkodásának legfontosb alapját tekinté; e' meggyőződésének az élet viszonyai-ban mindenkor megfelelő bánásmódja; csökkenhetlen gondossága a' kormánya alá bízott népek boldogságáról, mellynek előmozdítását élete czéljának 's kormánya minden napi munkájának tekinté; végre Isten iránt tartozó kötelességének legbensőbb érzetéből azon szives lebecsátkozás, melly által ellenállhatlanul mindenkinek szívét megnyeré, ki hozzá közelite, soha senkitől sem tagadván meg a' személyéhez járulhatást. Ezek valának szerenese és szerencsétlenségben azon változhatlan sajáttságok, mellyeket a' haza a' boldogult urban szeretett és csudált, 's mellyeket a' legtávolabb idegen országok is tisztelettel 's bizodalommal ismertek el. — Azonban az alattvalóknak, illy uralkodójuk elveszte miatti méltó fájalmokhoz, egyszersmind rendithetlen bizodalomjárul a' jövendő sors iránt. Biznak ők legelőbb is a' Mindenható ótalmában, melly minden időben láthatólag lebegett az ausztriai főhercegi ház fölött; biznak ezután az épen e' magas nemzetiségtől örökségül átszarmazott fejedelmi erényiben most kormányra lépett Ferdinand császár és király ő fölségének, kinek jósága, erős karaktere 's a' már Istenben nyugvó föls. atyjához viseltető szeretete, minden hű alattvalójának reménye. E' magas tulajdonokon alapszik azon bizonyosság, hogy ő Fölsége a' dicsőült fejedelem szelleme 's alapelvei szerint fogja kormányát folytatni, 's ezt annál biztosabban, minthogy az eddigi 43 évi kormányzati időszak Ausztria bel- és külügyi igazgatása karakterét olly módon képezé ki 's erősíté meg, hogy a' boldogult fejedelem országlási szelleme annak elhunytá után is folyvást életben fennmaradhat.

ANGLIA.

A' Times következőleg értekezik kelet ügyéről: „Azt mondják itt ott, a' nem rég Angliába jött két török követ bizodalmas küldetésre van a' portától megbizva, mellynek czélja megismertetni a' britt kormányt azon függellemmel Russiától, mellybe a' szultánt az utóbbi történetek vonták. Nem látjuk azonban szükségét, miért lett volna kénytelen a' szultán azon ügyviselőjének valódi

charakterétől elhárítani Russia figyelmét, kiket Angliába, vagy bármely világrészbe küld v. küldeni szándékozik. A' szultánnak, mint minden fölségnek kétségtelen joga van követeket vagy megbízott ügyviselőket tartani Angliában bármi név alatt. És az sem lihető, hogy P. di Borgo meg fogja kísértetni, vagy ha csakugyan megtenné is, képes lenne álhiedelemre birni a' britt kormányt a' török ügyek mostani állapotja iránt. — Ha hisszük is, hogy Russiának e' pillanatban nincs szándéka régi nagyobbulásterveit Törökországrovására tovább folytatni. De haszonvágytalanságáról 's békes szándékáról adott bizonyításai gyanunkat nem szenderithetik el, se nem tartóztathatnak bennünket, hogy vigyázó szemmel kísérjük minden mozdulatit. Miképp panaszkodhatik Russia Anglia bizalmatlansága ellen, holott inkább ennek van rá annyi oka! Nem hagyott e orosz katona őrséget Silistriában, a' bolgár dunaparton fekvő várban, honnan pedig előbb lett volna köteles kitakarodni, mint Moldvából és Oláhországból? A' porta lélekisméretesen megtönrá halmozott tömérdek 's igen csügesztő áldozatot teljesítse. Ha Russia alkuszterü kötelezéseit színtolly pontossággal teljesíté vala, igazsága és haszonlestelensége bizonyítgatásinak több hitelt adnánk 's adtunk volna, mint most. Ha Russiának komoly szándéka volna Silistriából kitakarodni, erejét a' fekete tengeren összebb vonni, 's rendkívüli hadait az ország belsejébe visszavezetni, Törökország iránt pedig kevesbé parancsoló hangot venni föl, mint most követe Konsztantinápolyban 's többi ügyviselőji az országban teszik, akkor, de csak akkor leszünk hajlandók szándékai őszinteségét elhinni a' porta iránt. —

Anglia több részeiben, különösen Somerset megyében nagy vízszükség van, mert egy csep eső sem jár. Még a' mocsáros helyek is, mellyek máskor a' mostani évszakon kelletén tul víz alatt szoktanak állani, teljesen kiszáradtak, 's barmot gyakran igen messze kell itatásra hajtani. A' kutak több megyében majd egészen kiapadtak, 's Taunton városban bizonyos nagy terjedelmű serház kénytelen vizét a' folyamból meríteni, mert a' kutakban nincs. — A' Times arra figyelmeztet, hogy egy hordó v. átalag (pipe) vitel- költsége London keleti végéről nyugoti végeig, majd annyi, mint a' vitelbér Madeirából Londonig, 's az utasok pogyásza hordásbére a' város keleti végétől a' város-középig nagyobb, mint az uti és vitelköltség Skótzsiából Londonig — A' Courier másodszori kiadásában a' parlament első ülését feb. 19-kén írja le, mellynek következő adatai nevesbek: Már reggel, de különösen délfelé tömérdek nép lépé körül a' bejárást a' parlamentházhoz, 's va-

lamennyi szomszéd utcza telve tömve volt. — A' parlamenttagok közül többet, kiket megismért a' nép, tetszéssel, másokat süvöltözve fogadott. Úgy hogy néhány osztály rendőrségi katonaság volt kénytelen fődözni a' szabad bejárást, 's gátolni a' népbosszu kikitörését. Kevéssel délutáni két óra előtt nyitattak meg a' felsőház idegen karzatai, 's pontban két óraker fogott a' lordkancellár helyét. Kivüle a' parlament megnyitására kir. biztosságképen Roszlyn gróf, a' canterburyi érsek, Jersei gróf, és Wharncliffe lord jelentek meg. Felszólítatván ezután az alsóház tagjai, azok közül mintegy százan 's közöttük Sir R. Peel is, a' felsőház korlátíhoz jöttek, 's a' lordkancellár kevés szóval megnyitá a' parlamentet a' király megbiztából; felszólítá ezután az alsóházat: válassza meg elnökét, 's mutassa be azt másnap 3 óraker a' felsőház korlátí előtt jóváhagyásul a' királynak. Az alsóházi tagok eltávoztva után elmondá a' herefordi püspök a' szokott imádságokat, 's azután a' lordok esküttek föl. — Az alsóházban 12 óraker gyültek össze. Első pillanatban nagy volt a' tolongás az ajtóban, minthogy mindegyik első akart lenni. — O' Connell számos kíséretestül az ellenzési részre vonult, melly tömve volt. Mintegy 10 perczkor kettő után megjelent Sir R. Peel azokkal, kik a' felsőházba mentek 's tüstént fölállott Egerton Francis lord, és Sir Charles Manners-Suttont javasla házelnökül. Különösen azon körülményt emlité, hogy M. Sutton már 18 év óta viseli e' hivatalt politikai elleneitől is tiszteltetve, úgy hogy még Sir Francis Burdett és O' Connell is magasztalák őt részrehajlatlanságáért. Sir Charles Burrel, ki az ellenzés padjain üle, támogatá e' javaslatot. Ellenben Denison ur ellenzési jelöltül Abercromby urat tűzé ki, figyelmzettetvén különösen a' házat arra, hogy a' speakernek politikai érzelmeiben a' ház többségét kell képeznie 's azzal megegyeznie. Ezuttal pedig az annál szükségesb, minthogy hihetőleg több fontos tárgy fog vita alá kerülni, melly kérdések közt név szerint az irlandi egyházjavítás, a' mult ministerium elbocsáttatása, 's Wellington hercegegyedül-ministersége 's t. e. fog előfordulni; arra is hivatkozott, hogy könnyen álviszonyba juthat az alsóház a' lordok házával, 's fontos körülmény akkor, ha a' speaker érzelmei a' reform elvekkal megegyezők, 's a' ház többségével egyetelműek. Ord ur támogatá ez indítványt, melyet csak azért is fontosnak tartott, mert a' speaker-választást nem csak Angliában, hanem a' külföldön is úgy fogják tekinteni, mint az imént történtek (t. i. a' ministerváltozás) helybenhagyatását az alsóház által. — Erre fölkelte végre Manners-Sutton, 's mentegeté magát azon vádtól, mel-

lyel a' nyilvános lapok őt illették, mintha t. i. részt vett volna ő is a' mult ministerium elbocsáttatásában, melly szemrehányás hihetőleg sokat ártott neki. A' választás tudjuk Abercromby részére ütött ki. — Mi jól vannak az angol hírlapok értesítve a' politikai kérdések állapotjáról, bizonyítja ez alkalommal a' Sun, melly feb. 18 a' választásról szólván azt mondá hogy a' reformerek 10—20 szózat többséggel fognak győzni 's a' toryk szintannyi többséget reménylettek. —

Az Allgemeine Zeitung hallei levelezője következőleg elmélkedik Angliának a' jelen körülményeiről: „Azon fontos nap, mellyen IV. Vilmos az angol parlamentet megnyitja, mindinkább közelget, ki fog valljon az alsóház elnökeül megválasztatni? Abercromby e, vagy Sutton? Visszalépend e a' tory-ministerium, ha az nyerend szótöbbséget, vagy pedig meggondolván mostani súlyos és bajterhes állását, lemond az ó-angol politikai rítuálékról 's imígy daczolni fog a' vész ellen? Fel fog é ekkor a' parlament oszlatni, csöndesen nézendi e majd a' nemzet a' vele üzött veszélyes játékot vagy pedig paizst ragad az ármánykodó ellenség ellen? Fog-e Vilmos király engedni a' ministerek ellen alakult hatalmas oppositionának? Ha igen, milly szellemű ministeriumot választand akkor? Brougham-Grey el van használva, tehát Stanley vagy Durham? E' kérdések foglalják-el most a' publicistát 's ő látja, hogy e' bonyolodott körülmények Angliát veszélyhálóba vonják. Tapasztalt politikus férfiak következőkép nyilatkoznak: A' kir. beszéd a' bel viszonyokra nézve legkevésbé sem lesz síkra idéző vagy is ellenszegülő, sőt inkább törekedni fog, a' reform' alapelveit mint szükségeseket elismérni, hogy azokat a' toryk' kezébe játszassa: a' vasöklöt bársony keztyűbe. E' kir. beszéd a' külpolitikára nézve, jelesül mi a' belga, keleti vagy spanyol viszonyokat tárgyazza, valami váratlan által fog a' parlamenten hatalmat venni, így az elmékre hatni 's azokat meghódítani. Még a' rontó liberális szellemű whigek is megismerik, hogy egy társasági revolutio kitörhetőse forog fen, ok ugyanazért Sutton mellett fognak szavazni, ki hihetőleg speakernek meg is választatik. (A' választás megtörténvén tudjuk, hogy Abercromby leve győztes). De ha ez nem úgy történnék, még nem következik, hogy a' ministerium lelép, ő a' parlamentet még egyszer felosztatja 's a' nemzetre hivatkozik. — Így nyilatkoznak politikus férfiak. Mindazáltal ki a' történet lelkét vizsgálni szokta, az máskép vélelkszik. A' világhistoriai pillanat (Moment), melly korában egy király akaratjától, a' szenvedélyek 's udvari cselszövények' titokteljes fonadékától függ

vala
 őrsé
 mi f
 jük
 — é
 benn
 zasz
 a' ro
 pese
 's m
 még
 a' m
 több
 ha ü
 notok
 jon é
 mos
 lák.
 ni, e
 csels
 O e'
 fős r
 diák
 lejtve
 desre
 Fran
 földö
 hatat
 orszá
 és tö
 gyóg
 lést,
 virág
 szeré
 játok
 Védj
 jak
 zat;
 sát,
 gek
 tradit
 haták
 és er
 tatni.
 félre
 házi h
 ségtel
 desbe
 házi s
 's alk
 vénye
 ves-
 minde
 tai - d
 emelt.
 's figy

vala, most a' constitutionalis alkotmány 's ellen-
 őrségemelyüjére (Hebel) van visszavezetve. Látjuk
 mi fog 's minek kell jöni, mi intézzük 's vezet-
 jük a' dolgot, a' poësis értelmes prozává lön,
 — és még is magával ragad a' sors hatalmas
 bennünket, 's rabjaivá leszünk! Azelőtt a' bör-
 zasztó mélység virágokkal volt behintve, mi csak
 a' rózsákat láttuk, most lábaink alatttárog, ké-
 pesek vagyunk é a' mélységet geometrice kimérni
 's megtudni: kitörík-e nyakunk vagy nem, 's
 még is elnyel az bennünket. Ti mindent tudtok,
 a' mi eljövendő; ti tudjátok, mi függ a' szó-
 többségtől, ti beláttok a' történet' keblébe, mint-
 ha üvegruhája volna, 's még is meg kell valla-
 notok, hogy intéző istené a' dicsőség! — Száll-
 jon ércsúlyal azokra a' felelet terhe, kik Vil-
 mos királynak e' veszélyteljes próbatételt javas-
 lák. A' revolutio önmagát készült megemészte-
 ni, ekkor eljöttek a' kárhuzatos ármányok 's
 cselszövények, 's újra támogaták 's éltették azt.
 O e' cselszövények! A' revolutiót az udvari döly-
 fős nép nem érti 's azt gondolja, hogy comoe-
 diák 's phantasmagoriák által leigázhatni azt. Fe-
 lejtve van e, hogy Angliának fölkelt 's küz-
 désre törekvő szelleme mint fog Belgiumban,
 Franciaországban, Schweizban 's a' spanyol-
 földön vízhangozni? Felejtve van e, hogy lát-
 hatatlan kötelék fűzi össze Európában minden
 ország alsó néposztályit? Szálljatok - le az idő
 és történetek mélyibe, vigasztaljátok az elméket,
 gyógyítsátok a' betegeket, javítsátok a' neve-
 lést, támogassátok az egyházat, hozzátok kellő
 virágzásba a' művészetet, adjatok éltető erőt a'
 szerény erkölcsöknek: és ti a' revolutiót le fog-
 játok győzni. Hanem félre a' cselszövényekkel!
 Védje Isten Angliát; a' toryk valóban nem fog-
 ják védeni. A' whigek fentarthaták az egyhá-
 zat; a' toryk kénytelenek tűnni annak hanyatlá-
 sát, csakhogy önmagokat tarthassák-fen. A' whi-
 gek nevetségessé tevék a' revolutiót, mivel a'
 traditio részükön volt, tehát azt szabadon elnyom-
 haták; a' toryk elleneik' szellemét a' speculatio
 és erőhatás minél magasabb fokára fogják rug-
 tatni. Ez a' történet logikája. — Senki se érise
 félre szempontinkat az Angliában elközelgő egy-
 házi harcra. Itt nem az épület vagy annak szük-
 ségtelen 's rendkívüli ékesgetése forog kér-
 désben; itt az alapról van szó vagy is az egy-
 házi szellemről, melly eddig O-Angliát ihleté
 's alkotó erővel annak életalkotmányit 's intéz-
 vényeit a' magányos család-életig, a' kézmű-
 ves- és kereskedési egyesületekig áthatotta, 's
 minden kiáradó értelmi-indifferens 's demokra-
 tai-dulongásu elemek ellen hatalmas gátfalat
 emelt, melly a' britt körülmények' legfontosabb
 's ügyelemre méltóbb jelenéseihez tartozik 's azo-

kat olly szép, erős és virágzó épségben tartotta.
 Ezen egyházi viszonyban egy nagy titok fekszik
 's egyedül ez szolgálhat kulcsul a' sziget' viszo-
 nyainak megfejtéséhez, mert ezen még bölcsőben
 öröklött mély tisztelet-ézés, ezen szent félelem,
 ezen aggodalmas gondosság, mellyel a' Ritus ir-
 ránt viseltetni szokás, a' britt karakternek egyik
 legnemesb forrását képezi. Ha az egyház az ő
 érdemteljes képében 's gazdag jelenetében támad-
 tatik-meg, akkor rá nézve azon sajátságok is el-
 vesznek, mellyeket a' felüleges ész előitéleteknek
 nevez. A' forma vagy alak nem egyéb ugyan, mint
 hüvelye a' léleknek; de bezzeg ott, hol a' nép
 életébe mélyen el van az gyökerezve, hol több
 századig annyi nagyot 's fölségést nemzett, hol
 valamelly rögtöni, szenvedelmes experimentum
 egy eltagolt nemzetiségnek legbensőbb alkotmá-
 nyit 's létszereit elferdíti, átadja 's halomra dön-
 ti, ott mi ezen alakot nem úgy kívánjuk tekinteni,
 mint üres héjat, melly csak porbavetést érdemel.
 Az angol egyháznak a' statushoz való viszonyát
 ne tekintse senki úgy, mint az p. o. Németország-
 ban mutatkozik. Nálunk egyházi reform alatt csu-
 pán liturgiai, hittudományi tárgyak értődnek 's
 holmi kifejtődzések 's egybekapcsolások, mellyek
 ugyszólván kizárólag a' lelki sphaerát illetik. Milly
 egészen máskép van Angliában! Ott a' legvalódi-
 bbi érdekek, az egyháznak az életbe szétágazása forog
 kérdésben, a' mint mi azt nem ismerjük 's bajosan
 is képzelhetjük. A' községek, földbirtokosok, me-
 gyék 's családviszonyoknak (gondoljunk csak a'
 nemesség ifjabb fészülöttire) fogalmi képe (Dar-
 stellung) egészen más alakulást nyer, melly egy-
 szersmind a' status mesterséges alakművét szét-
 rombolja; és mi bizton állíthatjuk, hogy egypar-
 liamentreform koránsem zavar össze 's forgat-fel
 minden angol érdeket, társas alkatot 's törvény-
 kezelési rendszert annyira, mintegy hamar eszkö-
 lött egyházi reform. — A' revolutionnak egyes jo-
 gokkal, politikai tehetségekkel, társas művelt-
 ségi időpontokkal (Culturmomente), lomha tes-
 tületekkel, előkelő tekintetekkel, törvényhozói
 balitéletekkel folytatott harca végre önmagában
 el fog emésztdőni: mert az emberi szellem elfárad
 az örökös tagadásnál 's örömmel köszöntendi vi-
 szont a' biztosított politikai tehetségeket; ő a' sa-
 laktól kitisztult műveltségi időpontokat ép létük-
 ben fön fogja tartani, 's nem — mint most — kép-
 zelni, nyavalyás pillanatokot előkivánni; ő bizo-
 nyos testületek előjogainak jótékonyágát meg-
 ismerni, a' szükséges auctoritások érdemét sér-
 tetlenül megőrizni, 's csak történetileg kifejtett
 törvényeket mint legbensőbb népszellemi jeleket
 becsülni 's éretlen illetésektől megőni tanuland-
 ja. Ez a' dolgok folyása; ők visszatérnek. — A'
 diplomatia szelet csinál, hogy azt illedelmesen

szélfúhassa. A' szél hullámokat túr, 's ugyanazon szél a' hullámokat ismét lesimítja. — De itt szélvész fenyeget! Vajha azok, kik minket érteni képesek 's hajlandók, félre ne értenének!

A' parlament-megnyitásról még következő adatokat olvashatni: midőn a' felsőház karzatai megnyitattak, 50 peer volt jelen. Lyndhurst 2 órákor a' terembe lépven meghagyá a' fekete botos ajtónoknak: hiná meghaladéktalanul az alsóházat, mellynek mintegy 100 tagja megjelenven, Lyndhurst következőleg szólott: Lordok! és nemesek az alsóházban! Ő Főlsége szükségesnek nem látván a' mai napon megjeleni személyesen, e' parlament-megnyitásra a' nagy statuspecsét alatt adott meghatalmazást, mellyben minket, 's más benne megnevezett lordokat biza meg arra, hogy ő Főlsége nevében mindent tegyünk meg, mit részéről e' parlamentben tenni szükséges. A' titkoknak a' megbízó levelet fölolvassván, így folytatá a' lordkancellár: Lordok, és Uram! Tudatnunk kell Uraságtokkal ő Főlsége parancsát, hogy ő Főlsége, mihelyt mind a' két ház tagjai föl lesznek esketve, ki fogja e' parlament összehívása okait nyilvánítani. Mivel azonban elnökét szükség az alsóháznak előbb megválasztania, kívánja ő Főlsége, hogy Kegyetek alsóház nemesei azon helyre távozzanak, hol ülni szoktak, és saját testületjükből azonnal a' speaker-választáshoz fogjanak, 's az általok választott tagot itt holnap 3 órákor helybenhagyás végett ő Főlségének bemutatassák. Erre az alsó házi tagok elléptek. — Az alsóház ajtaji pontban 12kor tárattak föl a' közönségnek és tagoknak. A' képviselők közül azok, kik az ajtó előtt ácsorogva várták a' megnyitást, mindegyik első akart helyen lenni. A' többi tag közt Cobbett is látható vala jó színben 's ugyanazon bérlőfajú szürke köntösben, mellyet a' mult ülés alatt viselt, 's helyt az ellenzési első padon foglalt az elnökszék balfelén. Bowring dr 's O' Connell Dani sem maradtak sokára. Az irlandi tagok is számosan jelentek meg. 1 órákor már 400 tag volt együtt, 's nagy részben majd valamennyi reformer. 1 óra felé Stanley lord is ott termett, de szenvedő arccal. Minthogy attól féltek, hogy nem tagok is becsusztatnának a' terembe, a' háziszolgák keményen szemre fogtak mindenkit. 'S valóban egy gentlemant föl is tartoztattak, mig nagy nehezen hebizonyította, hogy választott tagja a' háznak. Két óra felé, midőn Peel megjelent, már 600 tagon felül voltak jelen. E' szám hallatlan a' parlament történeteiben. Megjegyezték, hogy midőn Peel az ellenzés padjai mellett elment, az azokon ülő tagok kezét nyújtottak nekie. — Azon beszédből, mellyel M. Sutton magát a' szemrehányások és vádak ellen menteni ügyekezék,

következő helyeket említhetünk kivonatúl: Megismervén M. Sutton versenytársa (Abercromby) észtehetségeit, különösen három pont az, melly iránt igazolnia kívánta magát. 1) is azt veték szemére, hogy ő mint az alsóház speakere, munkás vala a' volt ministerium megbuktatásán, 2) hogy az új ministerium-alakításban részt vett, 's 3) hogy a' parlament-fölösztatásra tanácsot adott. E' vádat mind hamislotta 's czáforgatta. Ezután bőven elbeszélte: mikép 's milly közlekedésben állott ő Főlségével a' parlament elhatalosztatása óta, mint szinte előbb a' mult ministeriummal; hányszor volt 's mi végett a' királynál, mig a' mult ministerium fölösztaték. — „Ha lehetséges volna ugymond szentebbre hivatkoznom mint becsületszavam, azt is megtenném, hogy elhítessem, mikép legkevésbé sem sejtém e' változások olly közelségét, úgy annyira, hogy első híret is a' lapokból értém.“ A' 2dik vádra pedig azt hozta mentségül, hogy a' titkostanács gyűléseiben, mellyekben ő részt vön, az új ministerium-alakításról szó sem volt. Esküje tiltja ugyan megmondani, mi volt különösen ott a' tanácskozás tárgya, de társai bizonyoságot tehetnek erről. A' 3dikra, Peellel mióta Olaszországból visszatért, kétszernél többször nem beszélt. először t. i. mindjárt megjötté után, 2szor később, (Peel azután maga megvallá, hogy kabineti tagsággal kínálta meg Suttont, de Peel állítása szerint ez azt nem vállalta el). A' ministerium-kinevezésben egyéb részt nem vett, mint hogy a' lord-kancellárt és Wellingtont hget ajánlá. A' parlament-fölösztatásról végre azt jegyzé meg, hogy ő akkor a' tanácsban sem volt, midőn az elhatározottat. Beszédét e' kéréssel zárta: Leülésem előtt arra kérem a' házat, engedje meg kimondani ohajtásomat, hogy e' vita végével, bármilleg legyen is annak sükere, minden keserü érzelem szünjék meg, minden bosszuvágy, vagy ellenséges szándék némuljon el. Én ez ohajtást azért mondom ki, mert több évi tapasztalás győzött meg arról, hogy, ha ezen érzések nem nyomtatnak el, bárkinek is lehetlen köteleességét a' ház elégülésére, 's az ország javára teljesíteni.“ M. Sutton mind a' két oldal nagy tetszés-kiáltásai közt ült le. Utána Abercromby állott föl, az ellenzéstől hangos tappsal fogadtatva. Beszéde rövid volt, 's lényegesen csak azt emlité, hogy ügyekezni fog kötelességeit, ha megválasztatik, lélekisméretesen teljesíteni, átlátván egyébiránt mi terhes állása olly férfival szemközt, ki annyi év óta ült már az elnökszékben. Ezt követé Stanley lord hosszu beszédben minden módon M. Suttont védve, kit ugymond még ellenfelei is magasztalnak, arra támaszkodván főleg, hogy ha meg nem választatnék M. Sutton

az a
Nem
vadás
felold
veu
sem a
mond
(tetsz
dokor
ni, m
zonba
mege
kétel
Russ
rűlmé
illet
nie, m
zó m
ismét
vazás
részt
jelölt
jele).
hete,
zott,
jebb
diadal
ri lap
Stand
e' tört
csak
hasson
adja
a' par
enged
A
mos P
kancz
fekete
sőház
Aberc
minteg
kező
lordok
rály ő
(az al
az elh
tása,
rám e
továbl
lele:
nek n
juk Ő
tását
vatalb
„Most

az annyit tenne, mintha kárhozná őt a' ház. Nem elég, ugymond, nemes barátját csak nem vádolni, hanem minden gyanútól is szükség őt feloldani. Azt pedig hogy a' ház többségének elve után kelljen az elnököt megválasztani, sehogy sem akarja megengedni. „Nem elvről van itt, ugymond, szó, hanem arról, millyen erős a' párt“ (tetszés mind a' ministeri mind az ellenzési padokon) A' koronát, ugymond meg kell arról győzni, milly érzelmű a' ház.“ Ennek szükségét azonban Stanley l. által nem akarta látni, noha megengedé, hogy addig a' ház érzelméről nem kételkedtek, most pedig kétlik azt. — Erre John Russel l. felelt, 's leginkább kiemelé azon körülményt, hogy neki, mint a' ház elnökének nem illett a' titkostanács azon gyűléseiben részesülnie, mellyekben az alsóház többségével ellenkező mintermásítás határozatokat. E' vádak ellen ismét Sir R. Peel menté M. Suttont. — A' szavazás azonnal következett, mellybe Cobbett részt nem vett. Megjegyzésre méltó, hogy a' két jelölt egymásra szavazott (Mindkettőben szép lelek jele). Abercromby megválasztása, mint várni lehet, mindenütt rendkívül nagy benyomást okozott, név szerint a' csarnokon a' pénzkeletet lejjebb szállítá. Az ellenzés lapjai természetesen diadalt harsognak, ezért mindazáltal a' ministeri lapok még nem csüggednek el. Névszerint a' Standard azt mondja igen biztos kutfó után, hogy e' történet daczára is a' ministerek lobogóján csak hódolásra nem hajlik, sőt hogy ne hódolhasson az árboczhoz szögezték azt. Azután azt adja értésül: hogy legvégső esetre inkább még a' parlamentet is készebbek föloszlatni, mint engedni.

A' felsőházban feb. 20án 3 órakor már számos peer jelent meg. A' lord-biztosok 's lord kancellár helyet fogván azonnal átküldé a' feketebotú ajtónokot, hogy a' követeket a' felsőház korláti elé hija meg. Mi megtörténvén, Abercromby ur Dennison és Ord u.u. kíséretében mintegy 100 tagtól követve megjelent 's következő beszédet mondott a' lordbiztosokhoz: Mílordok! Tudósítani jövök Uraságtokat, hogy a' király ő fölsége parancsához képest a' hű községek (az alsóház) vitathatlan joga gyakorlásához, azaz elnöke megválasztásához fogott, 's választása, bármi méltatlan vagyok is kedvezésire, rám esett. Ennélfogva megjelenek itt ő fölsége további parancsit várva.“ A' lordkancellár felele: „Abercromby ur! Mi ő fölsége biztosai, kinek nevében cselekszünk, azon bizonyítást adjuk Önnek, hogy ő Fölsége hű községek választását örömezt elfogadja, 's Önt a' speakeri hivatalban megerősíti.“ — Abercromby ur erre: „Most mílordok, kötelességem alázatos kérelem-

mel az alsóház valamennyi eddig szerzett, 's vitathatlan jogait és szabadékat újra kikérni ő fölségetől, névszerint a' tanácskozások szabadságát 's azon jótétet, hogy az alsóházi tagoknak 's embereiknek nem szabad elfogatniok, szükség esetén a' szabad bejárást ő fölségéhez, 's a' háztettei kedvező magyarázatát. Személyemre nézve, alázattal kérem, hogy ha a' hű községek valami tévedésbe jutnának, a' gáncs engem érjen, ne pedig ő fölsége hű községek.“ A' lordkancellár így válaszolt: „Speaker ur! Parancsunk van kijelenteni, hogy ő fölsége legnagyobb készséggel erősíti meg mind azon jogokat és szabadékokat, mellyeket ő fölsége eldödei az alsóháznak engedtek vagy adtak. Mi Önt illeti, azt ohajtja ő Fölsége Önnek elhítenni, noha tudja, hasonló bizonyításra Önnek szüksége nincs, hogy ő fölsége Önnek szavait 's tetteit mindig legkedvezőbben fogja magyarázni.“ Miután a' szónok 's alsóházi tagok eltávoztak, a' felsőházban a' lordok fölesketését folytatták. — Az alsóházban a' szónok 3 órakor lépett a' terembe. Tag már nagy számmal volt jelen, különösen az ellenzési részről, a' ministeri padokon sok hézag látszott. 3 ¼-re visszatérvén Abercromby az őt kísérő tagokkal szokott szertartással a' speaker-székre igtattaték. Mire érzékeny beszédet tartott a' házhoz, mellyben köszönetét mondá ki a' megválasztásért, 's bizonyítá, hogy semmitsem mulasztand el, mivel e' bizodalomra méltónak mutatkozzék, az igazságot 's részrehajlatlanságot vevén szabályul. Szavait harsogó tetszéssel fogadák. A' ház jegyzőji ezentúl a' tagok betűrendes fölolvásásához fogtanak. — A' Times igen sajnálkozik a' szavazás e' váratlan kimenetén 's kéri a' házat: ne vesse magát a' whigek és rontók karjaiba. A' M. Herald pedig azt hiszi, hogy M. Sutton az ellene kiütött választás következtében ülésével az alsóházban fölhagyand 's lehetőleg peernek fog kineveztetni.

FRANCZIAORSZÁG.

A' j. des Débats és Constitutionnel a' banknak Garat (banktitkár) ur által aláirt válaszát közlik Lafitte urhoz, mellyben azon előadást, mikép Lafitte ur a' bankot illető adósságát megtéríteni ajánlá, helytelennek állítja, 's Lafitte urat felszólítja, hogy adósságát (majd hat millió) három nap alatt fizesse le, különben törvényes uton fogja ezt a' bank keresni. Lafitte ur azon javaslatáról pedig, hogy barátságos egyezésbe bocsátkozzék a' bank, mélyen hallgat. — A' Temps szerint azon hírek közt, mellyek a' csarnokon szállongának, 's a' pénzkeletet lejjebb nyomák, különös figyelemmel voltak a' lyoni tudósításokra, mellyek azt hírlik, hogy mivel az aprilisi nyugtalanságok által megkárosult házbir-

tokosaktól a' kamara megtagadá a' kárpótlást, Lyon helyhatósága most azt határozta: tétessék nyomozás, melly bebizonyítandja, hogy a' zendülést a' rendőrség okozta; hogy a' polgári 's katonai hatóságok hibáji kockáztatták a' várost, 's így a' kormány, nem pedig a' hatósági osztály tartozik a' birtokosoknak felelősséggel. — A' ministerium igen főnakadta' kamara azon szavazásán, mellyel a' dohányi egyedárosságyomozását elhatározá. A' ministerek ez alkalommal hallgattak, de annál mérgesebben kiáltoztak a' j. des Débatsban. Hallgatásukat nehezen fogják nyugott érőzésnek hirdetni. Hallgattak, mert a' szólás veszélyes lehetett volna. A' nyilvánosságna e' tárgyban sok bajos oldalai vannak. — A' dohányi egyedárosság evenként 40 millio frankot hoz be. Csak kevés megyének van joga dohányt természeteni, 's azért tetemes adót fizetnek. Ez által a' dohány ára Franciaországban olly természetlen magasságra emeltetik, hogy Alsatziában (Elsasz) hol természetlik, száztól 50nel drágább, mint a' közel Badenben. A' kamara mostani lépése könnyen arra vezetheti azt, hogy egész Franciaországban megengedje a' dohánytermesztést 's bevittelt külföldről mérsékelt vám mellett. Így az egyedárosság, (monopolium) és a' dugárosság v. csempüzés (Schmuggeley) ugyan megszűnének. — A' toryk mindent elkövetnek, hogy tetszőkké tegyék magokat saját fővárosukban. Most valamennyi nagy ház Londonba költözik, 's tetemesen költ ottan, mi a' szatócs reformereknek természetesen igen kedves. A' toryk Londont fő jegyzőkönny-gyárvárossá akarják tenni, hogy megsemmítsék Russzia tulnyomadékoságát keleten; más oldalról meg, nehogy fölbolygassák Russziát, Oroszország föltámadását India ellen keleti regének kiáltoztatják. Hasonló lehet ez a' hatalmas corz- fi indultáho. Moszka ellen, 's csak annyit jelenthet mint ama' fölírás: Erre az út Konstantinápolyba. —

A' Moniteur február 13ról kir. rendeltést közöl, melly meghagyja, hogy a' dohány-készítésre meg nem hatalmazottaknál minden a' dohánygyártásra szükséges készület, vagy számszám romboltassék össze, az egy nappal előbb kihirlett törvény következésében, melly a' dohányi egyedárosságot 1842ig terjeszti ki. A' kárpótlási követeléseket a' pénzügyminister elé kell terjeszteni. —

SPANYOLORSZÁG.

Madrid febr. 16. A' külügy-minister Spanyolország diplomatiai ügyviselőjéhez és consulaihoz következő kir. rendeltést bocsátott: „Mint-hogy királyné ő fölsége a' kereskedés érdekeit

alattvalóji 's a' külföld közt, ama' fenálló fontos czéllal, hogy az ország védelme miatt a' praetendens pártjabeliek számára fegyverek 's más hadi szerek behozatala tiltva maradjon, — egyesíteni ohajtja, m. eszt. dec. 11kén ő fölsége rendeltést tenni méltóztatott: mi szerint a' külföldi kikötőkből jövő spanyol hajók fölhatalmaztassanak árukat és mindennemű más tiltva nem levő holmikát a' corunnai, santanderi, bilbaei és gijoni révekbe szabadon szállítani; ezen-gedelem, a' status bátorságával megférhető kikötések alatt más idegen de Spanyolországgal szövetségben levő országai hajókra is kiterjesztvén. Az ur tehát ezennel fölhatalmaztatik minden illy féle hajót, melly a' fenálló rendelkezéshöz illeszkedni kíván, a' kikötőbe szabadon bocsátani. — Martinez de la Rosa.“ Az arragoniai önkénytes könnyű gyalog ezred zászlóalja, melly Madridban a' jan. 18iki zendülést támasztá, fölőszlatott 's a' legénység az egész seregnél szétoztatott, sőt mint hirlik az ezrednek elhiresült neve is kitérűtetik a' spanyol ezredek sorából. — A' hadbul semmi új.

OLASZORSZÁG.

A' mostani angol ministerium florenczi követéhez küldött jegyzéke szerint Anglia mindent el fog követni, hogy dona Maria da gloria portugáliai királyné kormányát föntartsa, és szükség esetén őt külső ellenségek ellen védelmezze is. Anglia soha sem fogja megengedni, hogy d. Miguel valaha ismét visszatérjen Portugáliába, 's azt ohajtja, hogy az olasz udvarok a' törvényes királynét minélelőbb ismérjék el, 's ezáltal az országot szakadások és pártoktól megóvják. E' jegyzéket Aubia ur, Sir G. Seymours követ római ügyviselője vitte meg a' statustitoknok cardinálnak, ki egy úttal arról is értesíté a' római udvar ministerét, hogy a' portugáli kormány mindent a' szent székkeli alkudozásoknak könnyítettésökre intézend. Romában legkevésbé vártak az angol ministeriumtól hasonló jegyzéket, sőt inkább egészen ellenkező reménnyel kecsegtették magukat, midőn megtudták, hogy Sir R. Peel van ministernek kinevezve. A' külső követek Romában azonnal hírnököket küldének udvaraikhoz, 's tudósíták azokat e' nyilatkozásról. A' fensőbb politikai körökben sokat beszélnek róla, 's már hinni kezdik, hogy az elismerés nem lesz lehetetlen. Ezen körülmény igen megmástaná d. Miguel helyzetét Romában, hol eddig úgy bántak vele, mint portugáli királlyal. Sokan azt hiszik, Romát el is fogja talán hagyni. Meg is lehet, hogy ezen közlemény következésében tűnt el olly rögtön Olaszországból.